

Giving matanot la'evyonim before Purim

Q Can I give *matanot la'evyonim* before Purim if it will be given to the poor on Purim? I'm not even sure whether it will be Purim day for us when the *matanot* are actually distributed in Israel.

4. מקראי קודש, פורים ס" מה אות ב
אם יוצאים ידי חובת מתנות לאביונים בכרכים ועיירות בימי י"א וי"ב י"ג.

לכאורה בכרכים ועיירות פשוט שאין יוצאים ידי חובה במתנות לאביונים בימי י"א וי"ב מדינא, שהרי עדיין לפני זמן קריאת המגילה ולא חלה זמן חובתה עדיין, ועד כאן הצריך בעל המאור להטעם משום החשש דהעניים יאכלו את המתנות ולא יהיה להם סעודת פורים, אלא לבני כפרים שיום הקריאה שלהם הוא ב"א, י"ב וי"ג, ואי לאו האי טעמא שיוציאו, היה מן הדין לתת מתנות לאביונים ביום קריאת המגילה, אבל בכרכים ועיירות שאין אז זמן קריאת המגילה, בלאו האי טעמא א"א להקדים מתנות לאביונים כשעדיין לא הגיע פורים. וגם לשיטת הרמב"ם י"ל דלא הקילו שיהא רשאי להקדים מתנות לאביונים אלא ביום הקדימה של קריאת המגילה לכפרים, אבל לכרכים ועיירות מהיכי תיתי דיהא רשאי לצאת ידי חובת מתנות לאביונים בימים שאין בהם קריאת המגילה ולא חיוב אחר מחיובי פורים.

ומהאי טעמא יש לעיין בדברי המג"א (סימן תרצד ס"ק א) שכתב וז"ל: "וכתוב במאור דלא יתן להם קודם פורים דלמא אכלי להו קודם פורים", דלכאורה בכפרים ועיירות גם בלא חשש זה אין להקדים המתנות לאביונים.

1. משנה ברורה ס" תרצד ס"ק ג

שתי מתנות - זהו מדינא, אבל באמת מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ובשלוח מנות לרעיו, שאין שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים יתומים ואלמנות, ודומה לשכינה שנאמר: "להחיות רוח שפלים ולהשיב לב נדכאים" [רמב"ם]. והנה השתי מתנות צריך ליתן משלו ולא משל מעשר, וההוספה שמוסיף יוכל ליתן משל מעשר:

2. מגן אברהם ס" תרצד ס"ק א

בי מתנות - משלו ולא משל מעות מעשר [של"ה], ואם בא להוסיף מוסף משל מעשר [מהרי"ל בתשוב' ס"י נ"ו], וכתוב במאור דלא יתן להם קודם פורים, דלמא אכלו להו קודם פורים:

3. ערוך השולחן אורח חיים

ס" תרצד סעי' ב

וחייב ליתן דווקא בפורים עצמו, אבל קודם פורים אפילו נתן מפורש על פורים אינו מועיל, דזהו חובת היום דווקא. ופשוט הוא דאין צריך ליתן בעצמו ויכול ליתן גם ע"י שליח, ויכול להעמיד שליח קודם פורים שיתן בשבילו בפורים מתנות לאביונים